

KOJETŮNSKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

ÚNOR 1970

ÚNOR

1948 1970

kam dnes ?

- neděle 1. ZÁJEZD do Olomouce na představení
romantické opery C.M. Webera
ČAROSTŘELEC
- čtvrtek 5. 17,00 hod. sál Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci "Muzejních čtvrtků"
LIDOVÁ ŘEZBA NA 'HANÉ - přednáší prom.
hist. Karel Štrobach
- úterý 10. 19,00 hod. sál Pivovaru
Tradiční POCHOVÁVÁNÍ BASY
hraje taneční orchestr OB NONET
- čtvrtek 12. 17,00 hod. sál Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci "Muzejních čtvrtků"
II. SVĚTOVÁ VÁLKA /filmové dokumenty/-
přednáší prom. hist. František Hýbl
- sobota 14. 20,00 hod. sál Pivovaru
PŘÁTELSKÝ VEČER Svazu zahrádkářů.
Hraje taneční orchestr MELODIE
- čtvrtek 19. 17,00 hod. sál Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci "Muzejních čtvrtků"
MÁLO ZNÁMÉ KULTURNÍ PAMÁTKY RUMUNSKA -
přednáší prom. hist. Anna Pavelková
a prom. hist. Marie Jašková
- sobota 21. 20,00 hod. sokolovna
SPORTOVNÍ KARNEVAL, hraje taneční
orchestr MISTRAL

neděle 22. 10,00 hod. sál Kulturního domu
ZAHÁJENÍ VÝSTAVY KRONIK města Kojetína,
kojetínských závodů, společenských
organizací a kronik měst a obcí okresu
Přerov. Výstava potrvá do 1. března
1970 a bude otevřena denně od 10-12 hod.
a od 14-17 hod.

středa 25. 14,00 hod. sál Kulturního domu BESEDA
pro mládež "Český rok v díle Karla
Svolínského."

čtvrtek 26. 17,00 hod. sál Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci "Muzejních čtvrtků"
"České lidové kronikářství a zajímavos-
ti z obecních kronik" - přednáší Milan
Chumchal

UPOZORŇUJEME ! UPOZORŇUJEME

na připravovaný "Jarní divadelní cyklus" her na před-
platné, ve kterém budou uvedena následující před-
stavení:

4. března výborná komedie autorů Kinga a Varyho
"Velká zlá myš"

1. dubna opereta K. Fořta
"Z českých mlýnů"

14. dubna hra M. Ingeho "Piknik"

26. května stará známá veselohra F.X. Svobody
"Poslední muž"

Přihlášky na předplatné přijímá Osvětová beseda Koje-
tín; telefon 349 do 20. února 1970.

4. a 5. VOJNA A MÍR IV. díl
středa Sovětský barevný širokoúhlý film
čtvrtek Mládeži přístupno

6. - 8. TRAJANŮV SLOUP
pátek Rumunský barevný širokoúhlý film
sobota balada o bojích Dáků s Římany
neděle Mládeži přístupno

11. - 12. KOUZELNÝ DŮM
středa Český film podle stejnojmenného románu
čtvrtek K.J. Beneše. Hrají: Adina Mandlová,
Růžena Nasková, Zd. Štěpánek aj.
Mládeži do 15 let nepřístupno

13. - 15. U POKLADNY STÁL
pátek Starší český film s Vlastou Burianem
sobota v hlavní roli
neděle Mládeži přístupno

18. a 19. QUILLEROVO MEMORANDUM
středa Anglický barevný širokoúhlý film
čtvrtek ze zákulisí špiónážní a kontrašpiónáž-
ní služby.
Mládeži do 15 let nepřístupno

20. - 22. BRZY BUDE KONEC SVĚTA
pátek Jugoslávský barevný film
sobota Mládeži do 15 let nepřístupno
neděle

25. a 26. BITVA O ALŽÍR
 středa Italský film, drama posledních hodin
 čtvrtek boje.
 Mládeži do 15 let nepřístupno.

27. - 1.3. ZLATO V BLACK HILLS
 pátek Širokoúhlý barevný film NDR
 sobota Indiánský příběh z Divokého zápasu
 neděle Mládeži přístupno

D Ě T S K Á P Ř E D S T A V E N Í

neděle 1. JAK VOJÁK PŘEMOHL VODNÍKA
 Barevný film pro děti

neděle 8. CÍSAŘŮV PEKAŘ
 Český barevný film

neděle 15. FANTASTOVÉ
 Sovětský film pro děti a mládež

neděle 22. KRTEK A ZELENÁ HVĚZDA
 Český barevný film

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ A JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA V MĚSÍCI ÚNORU 1970

V tomto měsíci se dožívá

paní Růžena Valová	87 let
paní Anežka Kulfánková	83 let
pan Bedřich Kačírek	83 let
paní Františka Borová	82 let
paní Marie Čížkovská	82 let
paní Božena Šenková	81 let
paní Ludmila Štefanová	81 let
paní Anna Trunečková	81 let
paní Vojtěška Pinkavová	80 let
pan Alois Kubes	80 let
pan Vincenc Zatloukal	80 let

Dvacátépaté výročí svatby oslaví manželé
 Julie a Miloš Kilhofovi

VZPOMÍNÁME

V prosinci 1969 zemřel náš dlouholetý spolupracovník
 pan Ing. František Jelínek.

Drobné příběhy z myslivosti, které pro
 Kojetínský kulturní kalendář napsal, bude-
 me postupně otiskovat v dalších číslech.

SLOVO K RODIČŮM

Přišla opět zima a s ní čas domácích zabíjaček. V kuchyni vládkyně domácnosti se objevuje nadbytek tuku v mnoha lákavých podobách, obědy i večeře plavou v tuku, přesnídávky i svačiny jsou ve znamení ovaru, škvarků, jitrnic. Žijeme uprostřed Hané, máme stoleté tradice a názory na dobré jídlo, což je dobře známo z typických postav Hanáků na Mánesových obrazech z Hané.

Je však prokázáno, že správná výživa přispívá ke zdraví člověka a že má značný vliv i na délku života - především nedostatek, ale i nadbytek potravy - a že i složení stravy značně ovlivňuje průběh mnoha chorob a potíží. Již v 5. století před naším letopočtem vypsali Hippokrates první pravidla dietetiky a dnes máme o správné výživě celý vědní obor - dietologii.

A dietologové praví:

denní strava člověka má být pestrá - vždy musí obsahovat dostatek bílkovin /zvláště u rostoucích dětí/, přiměřené množství uhlovoanů a tuků, vždy ovoce a zeleninu. Celková denní dávka má být rozdělena do 4 - 5 jídel, při čemž snídaně má činit 20%, oběd nejvýše 35%, večeře 30%. Ve stravě má být 15% bílkovin, 55% uhlovoanů a 30% tuků. Při nadbytku tuků přes 40% se vyskytují ve zvýšené míře nemoci krevního oběhu vrcholící infarktem. Masa - samozřejmě je míněno libové maso - má být aspoň - 5 dkg na den, u rostoucích organismů /dětí/ i více, takže doporučujeme u předškolních 5 dkg, u dospívajících až 15 dkg

/t.j. 150 gramů/ libového masa denně.

Jak tedy zkonsumujeme zabíjačku, abychom při tom neutrpěli újmu na zdraví?

Především budeme mít na paměti staré české přísloví "jez do polosyta ...", neboť víme, že rozhodující úlohu při vzniku otylosti má nadměrná výživa, nadměrný příjem potravin, nadměrná chuť do jídla se slabostí vůle říct si dost, přestože na talíři ještě zbývá dost a dost lákavých pochoutek. Budeme plnit přání dietologů, dopřejeme si vydatnou snídani, v čemž budeme pokračovat i když zabíjačkové hodování pomine. Maminky budou střídat při přípravě pokrmů sádlo s máslem a rostlinnými oleji.

Nebudeme zapomínat - především kuchařky - na vitamíny obsažené v kyselém zelí, křenu, červené řepě. Nezapomenout na strouhanou mrkev pro děti. Dáme přednost bramborům před knedlíky.

S chutí se pustíme do "obíračky" - vařeného masa, aby se nám nezprotivilo častým opakováním masa pečené. Smažené řízky raději z jídelníčku vypustíme, máme jich dost o jarních a podzimních nedělích.

Nezapomeneme přinést ze sklepa ovoce a dodržovat zásadu, že ovoce je součástí každého jídla /po obědě i po večeři/ nejen dětí, ale i dospělých.

Je samozřejmé, že nebudeme nutit děti do jídla. Kaloricky vydatnou zabíjačkovou stravou se dítě nasytí velmi rychle z malé dávky jídla. Zvýšený příjem kaloricky bohaté stravy budeme kompenzovat hojným pohybem a pohybem dětí na čerstvém vzduchu. Po jídle - ven!

K pití dětem nabídneme mošty, džusy, šípkový čaj, sirup, respektive protlak. Nikdy přerovskou desítku, když tatínek nemůže odolat, tak až po odchodu dětí od stolu!

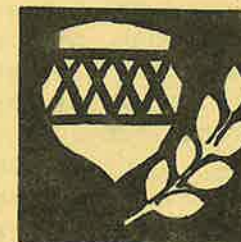
A tak ke správnému zažití zabíjačky dobrou chuť přeje

dr. Kramář

KULTURNÍ VÝROČÍ V ÚNORU 1970 ■

- 1. února 60. výročí úmrtí malíře Antonína Slavička /narozen 16. 5. 1870/
- 4. února 150. výročí narození spisovatelky Boženy Němcové /zemřela 16.1.1862/
- 6. února 65. výročí narození národního umělce, herce a spisovatele Jana Wericha
- 21. února 110. výročí narození spisovatele Karla Matěje Čapka - Choda /zemřel 3.XI.1927/
- 22. února 160. výročí narození polského skladatele Frederyka Chopina /zemřel 17.10.1849/
- 23. února 25. výročí úmrtí sovětského spisovatele Lva Nikolajeviče Tolstého /nar. 10.1.1883/
- 24. února 140. výročí narození spisovatelky Karoliny Světlé /zemřela 7.9.1899/
- 24. února 135. výročí narození historika a romanopisce Josefa Svátka /zemřel 9.12.1897/
- 24. února 45. výročí úmrtí spisovatele Aloise Mrštíka /nar. 14.10.1861/

průvodce městem & jeho okolím

PŘED 25. LETY

Pro Kojetínský kulturní kalendář
píše Antonín Malý

/použito: L. Svoboda "Z Buzuluku do Prahy",
kronika města Kojetína a vlastní
vzpomínky/.

V polovině ledna 1945 zahájila Sovětská armáda severně od Karpat mohutnou zimní ofenzívu. Němci začali ustupovat i z prostorů východního Slovenska. 18. ledna vrazil 1. čs. armádní sbor od řeky Ondavy k pronásledování nepřítele. Bez ohledu na 20ti stupňový mráz energicky postupoval. Během dvou dnů osvobodil 41 obcí, města Bardějov a Zborov a tím značně přispěl k osvobození Prešova a Košic.

Dne 27. ledna byla osvobozena Levoča a Kežmarok a 28. ledna Poprad. V posledních lednových dnech byly čistěny prostory Vysokých Tater a Spišska. V noci z 29. na 30. ledna byl osvobozen Važec a ve fázi dalších bojů za pomoci partyzánů Liptovský Hrádek.

Začátkem února narazila naše armáda na velice silný odpor nepřítele, na jeho důkladně vybudovanou obranu v prostoru Liptovského Mikuláše. 3. února byl učiněn první pokus o jeho dobytí. Nezdářil se. A tak urputný boj o město trval s přestávkami celý únor, březen a až 4. dubna byl Liptovský Mikuláš osvobozen za pomoci sovětských vojáků.

Ohlas vítězných bojů a postupu Sovětské armády

se projevil i v našem městě. Hned počátkem roku 1945 bylo vydáno nařízení o povolání mužů na zákopnické práce. Němci se snažili vybudovat na každé větší přírodní překážce obranný systém. Za takovou považovali i řeku Moravu a z Kojetína minili udělat "Wasserfestung" - vodní pevnost. Počítali, že Sovětská armáda bude útočit z východu. I to jim nevyšlo.

Chlapecká a zemědělská škola byly vyklizeny pro ubytování vojska a dívčí škola byla zařizována na vojenský lazaret. Ve školách se tedy nevyučovalo a žáci si chodili dvakrát týdně pro úkoly do místního hostince p. Hýždala.

Již 5. února přijel do Kojetína transport s 300 raněnými Němci. Dlouho zde ale nepobyli. 16. února je zase odvezli.

Úspěchy Sovětské armády na frontách nutily Němce k rychlému budování zákopů a širokých protitankových příkopů. V Kojetíně na nich pracovalo v té době asi 300 "zákopníků", vesměs studentů, z různých českých měst. Ubytovaní byli porůznu u občanů města. Po zrušení lazaretu byli umístěni v dívčí škole. Vařilo se pro ně v hostinci p. Hynka. Dostála v Kroměřížské ulici.

Hlavní pas protitankových příkopů se táhl podél tovačovské trati. Jinak se zákopnické práce prováděly za židovským hřbitovem, nad Oborou, za Jordánem, za zahradami směrem k Chropyni. Silnice byly přerušeny a opatřeny provizorními dřevěnými mosty.

Při okrajích silnic vedoucích přes mosty na řece Moravě - silniční a dra Šileného - byly postaveny mohutné vysoké betonové kvádry, které měly být v případě potřeby traskavinou shozeny přes silnici, aby tak vytvořily zátaras. Stejně kvádry byly také na železniční trati do Přerova za železničním mostem, ve směru do Chropyně, jiné v místě, kde se trať rozdvíjí směrem do Přerova a do Kroměříže.

Místní Němci byli povoláni do "Volkssturmu" a byli cvičeni ve zbraních. Cvičit jezdili do Tovačova. Němci skutečně počítali s tvrdou obranou Kojetína.

Radost jsme z toho neměli.

10. únor zůstane v paměti mnohých občanů Kojetína zapsán navždy. Toho dne byl přes Kojetín - od Kroměříže - hnán zástup asi 900 sovětských zajatců. Byl to hrůzný pohled na ubohé trosky lidí, nemilosrdně poháněných nacisty k pochodu. Občané se snažili podat jim nebo hodit jídlo, ale jak zajatci, tak i dárči byli od nacistů surově tlučeni. Lze na to zapomenout?

Dne 12. února přijeli k nám ustupující maďarští vojáci. Nezůstali zde, neboť byli rozděleni do okolních obcí.

I když byla fronta ještě daleko od nás, přece se již ohlašovala leteckými průzkumy. V noci jsme napjatě poslouchali zvuk letadla, zvuk jiný, než jaký jsme byli zvyklí slyšet. Říkali jsme: "Ivan letí". A myšlenky s jediným přáním, aby již zde byli, nám letěly hlavou.

Pro nás bylo ještě brzy.

26. února prožil Kojetín své první bombardování. Kolem 20. hodiny byly na Kojetín svrženy 4 bomby malé ráže. Dopadly na křižovatku Kroměřížské a Blanské ulice, do chlévů kováře p. Leopolda Huňáčka, do zahrady rolníka p. Gardavského a na dům p. Josefa Fišera. Ta prolétla střechou, nevybuchla a zůstala zabořena v průjezdu. Zneškodnil ji o vlastní újmě p. Josef Klusal, který sloužil dříve na vojně u pyrotechniků. Opatrně odstranil rozbušku, bombu ještě s jedním občanem naložil na kolečka a odvezl na zahradu. Měl k vůli ní mnoho těžkých chvil při vyšetřování Němci. Dobře to ale dopadlo. Bohužel zahynul po osvobození při odstraňování min.

Měsíc únor nám Němci zakončili nařízením, že uzavírací hodina ve veřejných místnostech je v 21,30 hodin.

Z ČINNOSTI DOMOVNÍ SPRÁVY V KOJETÍNĚ

Domovní správa Kojetín jako samostatná rozpočtová organizace byla ustavena 1. července 1953. Do dnešního dne má ve své operativní správě 50 domů v celkové hodnotě 29 821 816,- Kčs. V těchto domech je 336 nájemných jednotek, z toho 304 bytové jednotky a 32 nebytových prostorů. Z těchto nebytových prostorů je 22 provozoven socialistických organizací a 10 garáží pro uživatele bytů Domovní správy.

Vedení Domovní správy ve snaze naplnit dokument o zvyšování kultury bydlení a vytváření příjemného prostředí ve městě přehodnotilo stávající návrh čtvrtého pětiletého plánu a do svého programu zařadilo jako hospodářskou směrnicí maximální objemy fondu oprav bytového majetku a tyto s největším úsilím a odborností zajišťovat. K tomuto závažnému rozhodnutí přispěla kritická situace stavu bytového majetku a některé havarijní stavy na objektech, převážně v prostoru Gottwaldova náměstí.

O tom, jak byly prováděny a čerpány objemy oprav od roku 1965 - prvního roku čtvrtého pětiletého plánu - až do plánu posledního roku 1970 - svědčí přehled uváděných v tisíci korunách.

r. 1965	356	r. 1968	938
1966	450	1969	1110
1967	689	1970	1280 - plán.

Byla přijata a plně uplatňována zásada upustit od rozdrobené stavební údržby. Začala se provádět údržba rekonstrukčního charakteru celých objektů tak, aby byl dosažen co největší ekonomický efekt. O realizaci této zásady svědčí pohled na Gottwaldovo náměstí, které bude do roku 1975 plně rekonstruováno.

Socialistická společnost a její ekonomika vy-

nakládá značné částky a úsilí na bytový fond. Proto je morální povinností všech uživatelů bytů šetřit a udržovat společný majetek v souladu s občanským zákoníkem vyhláškou č. 45-1964 Sb. a její přílohou. Je povinností provádět a zajišťovat drobné opravy sami a tak svépomocí přispět vyšší měrou na společné správě a údržbě bytového majetku. Z lidského hlediska a vztahů je třeba zpříjemňovat kolektivní soužití v obytných domech a podílet se tak na soustavném zvyšování kultury ve všech oborech a zájmech nového člověka.

Z. Matějka

víte, že

- ... počet obyvatel v našem městě činil k 1.1.1970 5 880 osob?
- ... se během roku 1969 narodilo v Kojetíně 83 dětí, z toho 47 hochů a 36 dívek a že 63 občanů zemřelo?
- ... bylo v roce 1969 uzavřeno v Kojetíně nejvíce snatků za posledních 10 let?
- ... Městský národní výbor vyplatil v minulém roce 148 sociálně potřebným občanům jednorázový příplatek na nákup paliva v celkové částce 28 042,- Kčs?
- ... Městská knihovna nakoupila v roce 1969 pro svých 696 čtenářů celkem 1630 nových knih?
- ... si tito čtenáři vypůjčili během minulého roku celkem 31 612 knih a časopisů?

Kojetínský kulturní kalendář vydává Osvětová beseda

K o j e t í n

Řídí redakční rada: A. Malý, B. Novotná, Dr. F. Řezáč

Úprava textu: M. Fegutová

Obálka, titulky: M. Vicenec

Tisk: Okresní kulturní středisko v P ř e r o v ě

Povoleno Odborem kultury ONV v Přerově pod číslem

F-6-015-017, ze dne 24. 9. 1969.